

**BITKA ZA REGIONALNU I LOKALNU VLAST:
KOME ODGOVARA SUŠTAV OD 576 OPĆINA,
GRADOVA I ŽUPANIJA?**

Na lokalnim izborima, koji se održavaju 18. svibnja, bira se vlast u 576 jedinica lokalne i regionalne samouprave. Već se godinama govori da je taj broj prevelik s obzirom na površinu i broj stanovnika Hrvatske te da bi trebalo provesti temeljitu reformu upravne i teritorijalne podjele. Zašto se nijedna hrvatska Vlada ne želi prihvatiti tog zadatka?

TREBA LI NAM 25 TISUĆA LOKALNIH POLITIČARA?

“S gradonačelnicima, načelnicima i vijećnicima imamo više od 8000 lokalnih političara, čemu treba pribrojiti oko 17.000 članova mjesnih odbora. To je šokantno, pogotovo kad znamo da više od 400 gradova i općina nije samoodrživo”, kaže gradonačelnik Oroslavja Viktor Šimunić

PIŠE **BORIS OREŠIĆ** | SNIMIO **TONČI PLAZIBAT** CROPIX

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE
GRADSKO IZBORNO POVJERENSTVO
GRADA DUBROVNIKA

GLASAČKI LIS

ZA IZBOR
...AMJENIKA G

Već tradicionalno nakon svakih lokalnih izbora, pa će tako vjerojatno biti i nakon predstojećih svibanjskih, predsjednik HDZ-a proglasi pobjedu jer je

njegova stranka osvojila vlast u više od pola od 20 županija, 128 gradova i 428 općina. No pravo je pitanje koliko je takva pobjeda razlog za slavlje kada stožerna desna stranka ne vlada u Zagrebu, koji je ujedno županija, kao ni u preostala dva grada s više od 100.000 stanovnika, Splitu i Rijeci, niti u najrazvijenijim županijama poput Istarske, Primorsko-goranske i Međimurske. Takvo bi se stanje, sudeći prema dostupnim istraživanjima o raspoloženju birača, moglo potvrditi i na skorim izborima na kojima se bira vlast u 576 jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Godinama se govori da je taj broj prevelik s obzirom na površinu i broj stanovnika Hrvatske, pogotovo kada se zna da oko 80 posto općina nema dovoljno prihoda za vlastite potrebe pa ih sufinancira država, više od 40 posto njih ne nudi svojim građanima baš nikakve javne usluge poput zdravstvenih ili obrazovnih, nego im se većina rashoda svodi na plaće načelnika i vijećnika koje su građani izabrali na političke funkcije kao i zaposlenih u administraciji. Nakon prošlogodišnjeg značajnog povećanja dužnosničkih plaća one iznose po nekoliko tisuća eura, što je za državu trošak koji se broji u milijardama eura, pa se teško oteti dojmu da toliko glomazna lokalna uprava zapravo postoji sama radi sebe, da bi stranke "uhljebile" svoje ljude, čime se stvaraju dobre stranačke baze za parlamentarne izbore, ali i plodno tlo za korupciju. Nema nikakvih naznaka da će državna vlast i nakon ovih izbora biti dovoljno hrabra i krenuti u jednu od najtežih reformi, onu lokalne i regionalne samouprave, kojom bi se smanjio broj općina, gradova i županija i tako uštedjele milijarde eura u državnom budžetu, a po mogućnosti i javna uprava učinila efikasnijom.

Ovom se temom godinama studiozno bavi znanstvena savjetnica u trajnom izboru na Ekonomskom institutu u Zagrebu dr. sc. Dubravka Jurlina Alibegović. Ona smatra da ovakva administrativna podjela, kratko i jasno – nema smisla.

"O tome već i ptice na granama pjevaju. I moji sinovi me u zezanciji često znaju pitati brojim li još uvijek općine i zar ih još nisam smanjila. Znaju oni da toj brojnosti ne bi bilo tako da se mene pita, ali mene nitko ne pita. Zapravo, pitalo me se 2016. godine, za vrijeme kratkog ministarskog mandata. Znamo da politika ne uspije ►

uvijek iznjedrili najbolja rješenja jer nikako nije jednostavno postići kompromis u dijametralno suprotnim političkim interesima. No, šalu na stranu, za svaku promjenu upravne i teritorijalne organizacije države odgovorna je Vlada, koja treba predložiti novu organizaciju i obrazložiti što u staroj ne valja, a što će biti dobro u novoj. Knjiga s odgovorima ili sveobuhvatna analiza treba se javno prodiskutirati na svim mogućim razinama u nekoliko krugova. Diskusija bi se trebala voditi i s predstavnicima učenika i studenata, organizacijama civilnog društva, udrugama gospodarstvenika, udruženjima jedinica lokalne i regionalne samouprave, državnih i lokalnih službenika i namještenika, sveučilišnom i istraživačkom zajednicom, političkim strankama, predstavnicima manjina, vjerskih zajednica, medijima... Potom slijedi usvajanje zakonskog prijedloga u Saboru. Čini se jednostavno, zar ne? Nedostaje prvi korak – politička odluka. Preduvjet za to je da Vlada i vladajuća koalicija imaju jasan stav da postojeća upravna i teritorijalna podjela Hrvatske ne valja, nije optimalna, skupa je, lokalne i regionalne jedinice zbog nedostatka potrebnih kapaciteta građanima ne pružaju javne usluge i ne osiguravaju javna dobra što je Ustavom i zakonima utvrđeno. Temeljno provedenom reformom to bi se otklonilo", tvrdi dr. Jurlina Alibegović pa daje i svoje mišljenje zašto nema političke volje za reformom.

Vjerujem da je riječ o strahu od gubitka političkih pozicija u izvršnoj vlasti na državnoj, županijskoj, gradskoj i općinskoj razini i nedostatku znanja o tome što glomazni administrativni aparat negativno nosi sva ova desetljeća. Između ostalog, ogromno porezno opterećenje potrebno je da se on nahrani, a dobiveni rezultati – javne usluge i dobra – izuzetno su mršavi. To što u 186 općina od njih 428 nema registriranog niti jednog proračunskog korisnika odnosno ustanove ili poduzeća čiji je osnivač općina, čiji se rashodi pretežito financiraju iz općinskog proračuna, a koji pruža neku od javnih usluga, samo znači da općinski načelnici i općinska vijeća ne znaju ili ne razumiju poslove koje općina treba obavljati – ističe Jurlina Alibegović. S druge strane, dodaje, građani općine nisu prepoznali svoju snagu da kao birači biraju onog kandidata koji će svojim znanjem i vizijom na temelju stvarnih kapaciteta općine usmjeriti svoje izvršne aktivnosti kako bi se u samoj općini odvijale barem neke javne funkcije potrebne za kvalitetu života stanovnika.

"Ne smijemo zaboraviti da sve općine, prema Ustavu i zakonima, trebaju obavljati

"Trebalo bi smanjiti broj županija. Veliki gradovi mogli bi preuzeti funkciju županija kao što je Zagreb objedinio funkciju grada i županije", smatra prof. Robert Podolnjak

baš sve poslove od lokalnog značaja kao i gradovi. One to ne obavljaju. Ne obavljaju ni brojni gradovi koji imaju na svom području tek dječji vrtić i knjižnicu, a nastali su na području poduzetničke zone odvajanjem od većeg ili velikog grada. Primjeri su takvih gradova Sveta Nedelja, nastala odvajanjem od Samobora na području poduzetničke zone, ili općina Dugopolje, nastala odvajanjem od grada Solina, koji je prethodno nastao odvajanjem od Splita. Ima još takvih primjera. Jesu li građani koji žive u tim sredinama zadovoljni time što za odlazak zubaru ili liječniku opće medicine, redovito vođenje djece u glazbenu školu, na balet, trening i utakmice u bilo kojem sportu ili u školu stranih jezika, odlaganje krupnog kućnog otpada u reciklažno dvorište moraju putovati vlastitim automobilom jer nema or-

ganiziranog lokalnog autobusnog prijevoza do 20 i više kilometara udaljenog najbližeg grada u kojem te mogućnosti postoje? Jesu li spremni sve to dodatno plaćati ili bi voljeli da takve mogućnosti postoje u sredini u kojoj žive i kojoj u proračun svaki mjesec od svoje plaće uplaćuju porez na dohodak. Najbolje se to može ocijeniti prema rezultatima na lokalnim izborima", govori dr. Jurlina Alibegović.

Smatra da je potrebno značajno smanjiti preveliki broj fiskalno, organizacijski i administrativno potkapacitiranih općina i gradova, politički ovisnih o financiranju sredstvima pomoći iz državnog proračuna i nesposobnih osigurati dostupne i kvalitetne javne usluge stanovnicima. Prema njezinu mišljenju, treba uspostaviti financijski održive općine i gradove s motivira-

"U tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave bila su 2023. godine zaposlena 18.694 službenika i namještenika", kaže dr. Jurlina Alibegović

SANDRA ŠIMUNOVIĆ/CROPIX

DAMJAN TADIĆ/CROPIX

nim i educiranim službenicima koji će biti u stanju odgovoriti potrebama građana. Nužna je, kaže, i uspostava snažnih regija umjesto organizacijski ograničenih županija s neodgovarajućim ljudskim kapacitetima, ograničene fiskalne samostalnosti, ovisnih o prihodima iz državnog proračuna i ograničenih mogućnosti aktivnog provođenja uspješne politike regionalnog razvoja. "Pet ili šest regija trebale bi zamijeniti 20 županija. Broj gradova i općina treba biti značajno manji. Reformiranje bi se trebalo odvijati na temelju nedvosmislenih demografskih, fiskalnih, ekonomskih, organizacijskih, geografskih i drugih kriterija. Smatram da ovako velik broj općina, gradova i županija uz trgovačka društva kojima su osnivači različite razine vlasti te brojne agencije i druga tijela s javnim ovlastima daju priliku vladajućoj političkoj garnituri da usmjerava zapošljavanje u njihovim stručnim službama i na rukovodećim pozicijama. Prema podacima Ministarstva financija, u tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave bila su 2023. godine zaposlena 18.694 lokalna službenika i namještenika. Uvjeren sam da velika većina zaposlenih vrijedno i kvalitetno obavlja svoj posao. Sigurno ima i onih drugih koji su zaposleni bez odgovarajućih stručnih znanja i vještina potrebnih za rad u upravnim tijelima. Naročito je to vidljivo kod određenog broja izabranih općinskih načelnika i gradonačelnika", naglašava dr.

"U 186 općina od njih 428 nema registriranog niti jednog proračunskog korisnika odnosno ustanove ili poduzeća čiji je osnivač općina", kaže dr. Dubravka Jurlina Alibegović

Dubravka Jurlina Alibegović.

Navodi podatak da je na ljestvici od 180 država prema indeksu percepcije korupcije za 2024. godinu Hrvatska na 63. mjestu s 47 bodova i rangirana je na niže mjesto u odnosu na 2023. godinu te se nalazi na začelju među državama Europske unije.

Organizacija lokalne i regionalne samouprave u fokusu je rada i bivšeg saborskog zastupnika, redovitog profesora na Katedri za ustavno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu dr. sc. Roberta Podolnjaka. Predlagao je, kaže nam, više izmjena zakona o lokalnoj samoupravi u kojima se bavio upravo pitanjem racionalizacije lokalne samouprave.

"Kada uzmete sve načelnike i gradonačelnike i njihove zamjenike, to je više od tisuću profesionalnih političara. Često sam povlačio paralelu s njemačkom lokalnom samoupravom, gdje su u općinama s manje od 3000 stanovnika načelnici volonteri, dok u općinama s 3000 do 8000 stanovnika općinsko vijeće ovisno o prihodima odlučuje može li si općina dopustiti da načelnik dobiva plaću. Predlagao sam da tako bude i u Hrvatskoj, čime bi se smanjio broj profesionalnih političara. Opet na primjeru Njemačke, predlagao sam da se u malim općinama ukine općinska administracija i da sve poslove za njih radi grad kojem gravitiraju. Time bi se značajno smanjili troškovi. Međutim nikada nije bilo volje da se o tim mojim prijedlozima raspravlja u Saboru. Htio sam da to bude početak reforme lo-

kalne samouprave", otkriva prof. Podolnjak. Tvrdi da su malim općinama najveći troškovi upravo plaće načelnika i drugih zaposlenika koje uopće nisu male nakon prošlogodišnjeg značajnog povećanja dužnosničkih plaća koje se odnosi i na lokalnu razinu vlasti.

"U više od 550 jedinica lokalne samouprave imamo i više tisuća vijećnika koji su u velikoj mjeri stranački ljudi. A tome treba pri-

brojiti i velik broj ljudi u raznim upravnim vijećima, nadzornim odborima pojedinih tvrtki i ustanova kao i članove vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora... Desetak je tisuća samo vijećnika, načelnika i gradonačelnika. To je snažna infrastruktura na lokalnoj razini koja je jako važna kada se provode parlamentarni izbori jer su ljudi na terenu zaduženi za logističke poslove. Zakonom gradovi i općine moraju izdvajati novac za financiranje političkih stranaka. Vijećnici tih 555 jedinica lokalne samouprave predstavljaju tako i velik izvor prihoda za

stranke. Gradovi daju i poslovne prostore političkim strankama koje su zastupljene u gradskom vijeću. To su brojni razlozi zašto je strankama važno imati lokalne vijećnike u što većem broju jedinica lokalne samouprave i zato nikada nije bilo ozbiljne inicijative da se taj broj smanji ili da se promijeni zakon o teritorijalnom ustrojstvu općina, gradova i županija", objašnjava prof. Podolnjak. Smatra da ukidanju općina treba prethoditi javna rasprava, no u Hrvatskoj, očito, nitko ne želi napraviti ni prvi korak, a to bi bilo smanjenje administracije. Drugi bi korak, dodaje on, bio ukidanje pojedinih općina, a takva ►

"Ugledajmo se na njemačku lokalnu samoupravu, gdje su u općinama s manje od 3000 stanovnika načelnici volonteri", kaže prof. Podolnjak

VANESA PANDŽIĆ/CROPIX

“Desetak je tisuća samo vijećnika, načelnika i gradonačelnika. To je snažna infrastruktura na lokalnoj razini koja je jako važna kada se provode parlamentarni izbori”, kaže prof. Robert Podolnjak

reforma se ne može provesti preko naći i za nju je potreban i konsenzus barem najvećih političkih stranaka.

Upitna je funkcionalnost općina s manje od tisuću stanovnika koje imaju jako niske fiskalne prihode i pitanje je koje usluge uopće mogu pružati svojim građanima. Mogu li one imati vrtić? One se ne mogu brinuti o osnovnim školama, nego se o tome brinu županije. Danska, koja nam je slična po površini i broju stanovnika, provela je značajnu reformu lokalne samouprave i teritorijalnu reformu, čime je smanjila broj općina i gradova. Reformu bi trebali osmisliti stručnjaci i ona ne bi smjela biti rezultat političkih dogovaranja, što nas je 1992. i dovelo do tako velikog broja općina, a kasnije i županija. Previše je 20 županija. Veliki gradovi mogli bi preuzeti funkciju županija kao što je Zagreb objedinio funkciju grada i županije. Županija ima najviše posla u zdravstvu, školstvu i socijalnoj skrbi. Upravljanje općim bolnicama država je nedavno oduzela županijama. Već sada veliki gradovi kao motori gospodarskog rasta brinu o osnovnim školama. Zašto ne bi i o srednjima? Onda županije ne bi ni imale

smisla – govori prof. Podolnjak, koji se dobro sjeća vremena kada su postojale mjesne zajednice na području kojih je obično živjelo po nekoliko tisuća ljudi, a na čelu tih mjesnih zajednica bili su volonteri. Mnoge su od tih mjesnih zajednica 90-ih pretvorene u općine i nekadašnji volonteri postali su profesionalci. U Zagrebu tako i članovi mjesnih odbora gradskih četvrti dobivaju naknade, što Podolnjak smatra neprihvatljivim jer ti ljudi jednom mjesečno dolaze na sastanak na kojem se odlučuje o malim komunalnim projektima.

Nezavisni gradonačelnik Orosavlja Viktor Šimunić, kojega javnost percipira kao borca protiv korupcije, tvrdi da već pet godina intenzivno istražuje lokalnu samoupravu u Hrvatskoj pa je izračunao da s gradonačelnicima, njihovim zamjenicima, općinskim načelnicima i vijećnicima imamo više od 8000 političara, čemu treba pribrojiti i oko 17.000 članova mjesnih odbora. U Hrvatskoj, kaže on, postoji 3338 mjesnih odbora, koji su najniža razina lokalne vlasti, u Zagrebu su to gradske četvrti, a u Splitu i nekim drugim gradovima gradski kotari.

“Prema mojem istraživanju, od ukupno 280 gradova i općina koji imaju mjesne odbore oko 30 posto njih isplaćuje naknade

članovima tih odbora, a naknade prima i više od 90 posto gradskih vijećnika i skupština. Ispada da imamo više od 25.000 lokalnih političara. To su šokantni podaci. Takvo stanje u interesu je vladajućima u državi. Jakih stranaka nema bez ljudi. Imate državu u kojoj vladajuća stranka ima vlast u više od pedeset posto gradova i općina. To je stranačka baza. Koliko je HDZ-u važna ta lokalna uprava, pokazuju i ovi izbori, na kojima se jedan ministar kandidira za gradonačelnika. Na lokalnoj razini je najjednostavnije krasti. To je činjenica jer nitko ne može kontrolirati 576 županija, gradova i općina. To ne znači da mi krademo, nego znam što se radi i na koje načine funkcionira korupcija”, kaže Šimunić. Tvrdi da je on u Oroslavju zaustavio taj trend.

Kada sam 2021. preuzeo vlast, Grad je imao proračun od 2,6 milijuna eura i dugove od 1,8 milijun eura, a danas gradimo dječji vrtić od 4 milijuna eura, od čega smo 900.000 dobili od države. Napravili smo još četiri kapitalna projekta, jer kada se ne krade, onda se ima. Može se, ali interes mora biti opće dobro, a lokalne sredine često služe isključivo za vlastite interese pojedinaca – ističe Šimunić pa nam na pitanje događa li se to po uputama stranačkih struktura ili su samo u pitanju pohlepni pojedinci odgovara da je prisutno i jedno i drugo.

“Kada su u Oroslavju bili na vlasti lijevi, radile su lijeve tvrtke, a kada su bili desni, onda su radile desne. Sada rade one koje su najpovoljnije jer se ništa ne traži zauzvrat. Za ove izbore SDP je u Oroslavju jedva našao kandidata za gradonačelnika, a HDZ ga još nema. Svjesni su da su ljudi prepoznali da smo nakon 30 godina nešto napravili u ovom gradu koji je od 2015. do 2021. bio konstantno u minusu. U tom su razdoblju na kamate potrošili oko 50.000 eura, a mi 2021. vadimo grad iz minusa i gradska sredstva oročujemo te smo od kamata uprihodili više od 130.000 eura. Radimo velike projekte, ali i štedimo, gledamo na svaki euro i ne razbacujemo se. Tako, međutim, ne mogu funkcionirati svi mali gradovi i općine u Hrvatskoj jer njih više od 400 prima novac od države, što znači da nisu održivi. Treba ih prvo pospajati da bi bili održivi”, govori Šimunić. Smatra da bi reformu lokalne samouprave u Hrvatskoj trebalo provesti onako kako stručnjaci za to područje smatraju da je najbolje, ali i gledati primjere drugih država koji su provele slične promjene, poput Danske, koja je kroz deset godina značajno smanjila broj gradova i općina.

“Treba uzeti najbolje primjere iz svijeta i Europe. Na kraju dana, u bivšoj je državi godinama u Hrvatskoj bilo 111 jedinica lokalne samouprave. Mislim da je to realan broj.

“Na lokalnoj razini je najjednostavnije krasti. To je činjenica jer nitko ne može kontrolirati 576 županija, gradova i općina”, kaže Šimunić

Danas možda nije moguće smanjiti broj gradova i općina na taj broj, ali ih svakako treba smanjiti. Nitko se ne voli ukidati, ali nije bitno kako se zove gradonačelnik, nego da su ceste pokrpane i da djeca idu u vrtić. No time bi se izgubio velik broj mjesta za uhljebljivanje, što ne odgovara velikim strankama, koje se na taj način drže na vlasti stvarajući si vjerne glasače”, napominje Šimunić. Pozitivnim smatra to što se iz izbornog ciklusa u ciklus povećava trend nezavisnih kandidata, iako nisu svi oni doista nezavisni.

“Mislim da se u pitanju teritorijalnog ustroja Hrvatske ništa neće promijeniti ni u iduće četiri godine jer je parlamentarna većina dosta klimava i neće se usuditi time igrati. Reforma lokalne samouprave vrlo je osjetljivo pitanje, ali će je se netko morati prihvatiti jer je ovakvo stanje neodrživo, pogotovo nakon nedavnog značajnog povećanja plaća svim dužnosnicima, pa tako i lokalnima, zbog čega nam je lokalna samouprava jako poskupjela. Naprimjer, u Karlovačkoj je županiji povećanje plaća načelnika i gradonačelnika povećalo troškove za 300.000 eura godišnje, što je enorman iznos. U Varaždinskoj županiji to je povećanje čak 514.000 eura godišnje. Troškovi za plaće lokalnih dužnosnika porasli su 40 do 80 posto”, zaključuje Šimunić, koji smatra da su te plaće prevelike. Ne bi, dodaje, možda bile prevelike kad bi svi lokalni čelnici pošteno radili, kad bi nam pravosuđe funkcioniralo i kad bi bilo manje jedinica lokalne samouprave.

“Svaka općina mora imati komunalnog redara, ali ne treba računovodstvo. Mogli bi svi gradovi i općine imati jedan računovodstveni sustav koji bi održavala država. A ovako imamo više od sto različitih sustava i to enormno košta, a država nema kontrolu troškova. Međutim, nikome nije u interesu da se to raspetlja i počisti”, ističe Šimunić.

Dr. sc. Dubravka Jurlina Alibegović s kolegama je nedavno predstavila istraživanje “Pripadnost gradonačelnika političkoj stranci

“Umjesto 20 županija treba nam pet ili šest regija, a broj gradova i općina morao bi se značajno smanjiti”, smatra dr. Jurlina Alibegović

ZVONIMIR BARIŠIN/CROPIX

U malim općinama najveći su troškovi plaće načelnika i drugih zaposlenika, koje uopće nisu male nakon prošlogodišnjeg značajnog povećanja dužnosničkih plaća (na slici: općina Civljane, koja ima samo 171 stanovnika)

i lokalni ishodi”. Rezultati su pokazali da gradovi i općine s izabranim gradskim i općinskim liderima koji pripadaju istoj političkoj stranci kao i središnja vlast imaju manje poticaja za poštovanje fiskalne discipline i veću sposobnost privlačenja dodatnih sredstava od središnje države. Etničke podjele i pripadnosti mogu u tome imati određenu ulogu.

“Istraživali smo i u kojoj mjeri utječe pripadnost gradonačelnika istoj političkoj stranci kojoj pripada središnja vlast na visinu neplaćenih obveza u gradskim proračunima. Pokazali smo da ista politička pripadnost gradonačelnika i Vlade ne igra ulogu za razinu dospjelih plaćanja akumuliranih u izbornoj godini, ali je povezana s ubrzanjem akumuliranih nepodmirenih obveza u godini koja slijedi nakon izborne godine. Gradonačelnici u svim lokalnim jedinicama u predizbornoj godini od Ministarstva financija i Vlade traže suglasnost za zaduživanje za izgradnju brojnih kapitalnih projekata. Često se događa da se iz raznih razloga većina ugovorenih projekata ne može realizirati u dogovorenom roku pa se i akumuliraju nepodmirene obveze. Na moje veliko iznenađenje, dobiveni rezultati istraživanja nisu potvrdili našu temeljnu pretpostavku da su gradonačelnici koji pripadaju istoj političkoj opciji kojoj pripada i središnja

vlast manje motivirani za poštovanje fiskalne discipline”, otkriva nam dr. Jurlina Alibegović.

Ona smatra da u našoj zemlji birači još nisu svjesni vlastite odgovornosti koju im daje pravo glasa. I dalje se, napominje, na lokalne kao i na sve druge izbore odlazi kao na nešto što bi bilo dobro odraditi u nedjelju nakon obiteljskog ručka da se kratko izađe iz kuće ili zato što se tako priča u medijima.

“Zato nas ne treba čuditi sveprisutan stav – trebao bih otići na biračko mjesto u susjednu ulicu, zaokružiti nekoga, baš me briga tko je on jer ionako neće ništa napraviti. Odlazak na birališta je u Hrvatskoj dobrovoljan, nitko nas na to ne prisiljava, već nam Ustav daje pravo da biramo izvršnu i predstavničku vlast na lokalnoj razini. Smatram da bi svaki punoljetni građanin s pravom glasa to pravo trebao iskoristiti i izabrati onog kandidata za gradonačelnika koji svojom biografijom, osobnošću, ciljevima vođenja grada i obavljanja planiranih aktivnosti želi, u skladu s potrebama i očekivanjima, unaprijediti kvalitetu uvjeta za život, rad, obrazovanje, kulturu, sport, posjete gostiju i turista i sve drugo u gradu”, zaključuje dr. Dubravka Jurlina Alibegović. ■

ŽELJKO HAJDINJAK/CROPIX

“Od 280 gradova i općina koji imaju mjesne odbore oko 30 posto njih isplaćuje naknade članovima tih odbora, a naknade prima i više od 90 posto gradskih vijećnika i skupština”, kaže **Viktor Šimunić**, gradonačelnik Oroslavja